

T.C.  
SAĞLIK BAKANLIĞI  
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7/10216  
ACELE VE GÜNLÜDÜR 6.K.40  
29.12.2009

Sayı : B.10.0.THG.0.15.00.04-211.09- 49942  
Konu : Yazılı Soru Önergesinin Cevaplandırılması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 04 Kasım 2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16400 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un "AMATEM'lerin kapasitesi ve oda paylaşımı" hakkında yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte yer almaktadır.  
Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ  
BAKAN

**EKLER:**

1-Önerge Cevabı (2 sayfa)

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un "AMATEM'lerin kapasitesine ve oda paylaşımı"na ilişkin soru önergesinin cevabıdır:

Uyuşturucu bağımlıları tedavisinden sorumlu, kamu kuruluşu İstanbul'daki Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde bulunan AMATEM ve UEMATEM'dir. Gençlerimizi, çocuklarımızı tehdit eden uyuşturucu bağımlılığı ile mücadelede AMATEM'in varlığı ailelere büyük umut vermektedir. Ancak geçtiğimiz haftalarda aşırı doz nedeni ile ölen Begüm VERAL'ın AMATEM'de tedavi gördüğü sırada adli hükümlü olan oda arkadaşı sebebiyle uyuşturucu bulmakta zorlanmadığı ve bırakmaya çalıştığı uyuşturucuya AMATEM'de tekrar başladığı ortaya çıkmıştır. Begüm VERAL'ın annesinin açıklamalarına göre mahkeme kararı gereğince AMATEM'de bulunan satıcının uyuşturucu bırakmaya gönüllü olan kişilerle aynı odayı paylaştığı anlaşılmaktadır. Ancak bu durum AMATEM'e gönüllü yatan vatandaşlarımızın ve ailelerinin çabalarının bir anda boşa çıkması anlamına gelebilir. Çözüm mahkeme kararı ile AMATEM'de bulunan kişiler ile gönüllü olarak orada bulunan kişilerin ayrı odalarda bulunmasını sağlamaktır. Bu bağlamda;

**SORU 1:** AMATEM'de odaların paylaşımı konusunda yukarıda değinilen gönüllülük esasına neden dikkat edilmemektedir?

**CEVAP 1:** Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesindeki madde bağımlılığı araştırma ve tedavi merkezi (AMATEM) bu alanda uzmanlaşmış ilk klinik olup 26 yıldır hizmet vermektedir. Bakırköy Prof.Dr.Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları E.A.H. Başhekimliğinden alınan bilgiye göre : *"Günlük başvuru sayısı 80 ila 120 arasındadır. Polikliniğe başvuruda, hasta hekim tarafından değerlendirilmekte, aileden bilgi alınmakta ve ihtiyaca göre tedavi planlanmaktadır. Tedavi planlamasında hastanın tıbbi ve psikiyatrik durumu kadar tedaviye istekli oluşu da dikkate alınmaktadır.*

*Alkol ya da madde kullanım bozukluğu tespit edilen kişilerde ayakta tedavinin sosyal, tıbbi ya da psikiyatrik nedenlerle mümkün olamayacağına hekim tarafından karar verilen ve yatarak tedavi isteği olan kişilere yatış için randevu verilmektedir.*

*Yatış sürecinde tedavi ile ilişkili kurallar ve her uyumsuz davranış için belirlenmiş puanlar bulunmaktadır. Kişi yatarak tedaviye uyum gösteremez ve puanı belirlenmiş olan sınırı geçerse taburcu edilmekte ve ayakta tedavi için polikliniğe başvurması önerilmektedir. Servise madde sokmaya çalışma, serviste fiziksel ya da sözel saldırganlık doğrudan taburculuk sebebi olarak kabul edilmektedir.*

*Madde bağımlısı kişilerin madde elde etmek için yasadışı yöntemlere başvurdukları bilinmektedir. Yatışa karar verilirken ya da yatış süresi boyunca kişilerin tedavi isteği, uyumu ve samimiyeti çeşitli yöntemlerle değerlendirilmektedir. Her bireyin tedaviye uyum göstermesi ve diğerlerinin tedavisine zarar vermemesi gerekmektedir. Ayrıca bütün tedavi olanların idrar örneklerinde madde metabolitleri düzenli olarak kontrol edilmektedir.*

*AMATEM'e yatış gönüllülük ilkesine dayandığından "Adli" nedenler yatış endikasyonu olarak kabul edilmemektedir. Denetimli Serbestlik Şubeleri vasıtasıyla başvuranlar arasından, yatışı tedavi ekibi tarafından uygun görülenler, gönüllü olması şartıyla yatışı yapılmaktadır. Kendi rızası ile başvuranlarla Denetimli Serbestlik Şubeleri vasıtası ile başvuranlar arasında tıbbi açıdan bir fark bulunmamaktadır. Yatışına karar verilenlerin hepsi "alkol ya da madde kullanım bozukluğu" tanısı almaktadır.*

*Tüm hastalar kendi rızasıyla ve hekimlerin de uygun görmesi sonucu servise yatırılmaktadır. Vefat eden Begüm VERAL'ın AMATEM'de tedavi gördüğü dönemde, 28 günlük terapi programında yatarak tedavi görmüş ve haklarında tedavi ve denetimli serbestlik kararı olan üç kişi (tedavilerinin sonlandığı Denetimli Serbestlik Şubelerine Adli Heyet*

*Raporu ile bildirilmiş olmasına rağmen) halen ayakta terapi programlarına devam etmekte ve maddeden uzak ayık bir yaşam sürdürmektedir."*

**SORU 2:** AMATEM'de karşılaşılan en büyük olumsuzluklardan birisi de kapasitenin yetersiz oluşudur. AMATEM ve benzeri hizmet veren kuruluşların kapasitelerinin artırılması için ne gibi çalışmalar yapılması düşünülmektedir?

**CEVAP 2:** İlk olarak 1983 yılında Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde bir madde bağımlılığı tedavi merkezi oluşturulmuş ve yıllar içerisinde Sağlık Bakanlığına bağlı ruh sağlığı ve hastalıkları hastaneleri ile bazı Devlet hastaneleri bünyesinde yeni merkezler açılmaya devam edilmiştir.

Hükümetimiz döneminde Sağlık Bakanlığına bağlı olarak hizmet veren 7 merkeze ilave olarak 4 yeni merkez açılmıştır. Halen ülkemizde hizmet veren 20 merkezin 11'i Sağlık Bakanlığı, 6'sı Tıp Fakülteleri, 2'si kamu-üniversite ortaklığı, 1'i özel hastane uhdesindedir. Bu merkezler 495 yatak kapasitesi ve 240 sağlık çalışanı ile hizmetlerini yürütmektedir. Bu merkezler dışında psikiyatri uzmanlarınca da bireysel olarak madde bağımlılarının ayakta tedavi ve takipleri yapılabilmektedir.

2006 yılından sonra Türk Ceza Kanunu'nun 191 inci maddesi doğrultusunda bağımlılar hakkında tedavi ve denetimli serbestlik tedbiri uygulamasına başlanmasıyla madde bağımlılığı tedavi merkezlerine başvurularda artış kaydedilmiştir. Talep artışına bağlı sorunların aşılması için denetimli serbestlik uygulamaları kapsamındaki bağımlıların öncelikle devlet hastanelerine yönlendirilmeleri için düzenleme yapılmıştır. Devlet hastanelerinde sunulacak hizmetlerin daha etkili ve standart olabilmesi açısından konu tekrar Madde Bağımlılığı Bilim Komisyonu gündemine alınmış ve sahaya yönelik yeni bir düzenleme hazırlanmıştır.

**SORU 3:** 2010 yılı bütçesinde AMATEM ve benzeri hizmet veren kuruluşlarının kapasitelerinin artırılması yer almakta mıdır?

**CEVAP 3:** Bakanlığımızca bölgesel planlama çalışmaları kapsamında Kamu Özel Ortaklığı modeli ile kampüs hastaneleri yapımı planlanmakta olup bu yerleşkeler içerisinde ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastaneleri de planlanmaktadır. Ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastaneleri kapasitesinin %20'si madde bağımlılığı tedavisi için ayrılmıştır.

Bu kapsamda:

- Bolu iline yapılacak 100 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 20,
- Diyarbakır iline yapılacak 200 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 40,
- Erzurum iline yapılacak 200 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 40,
- Kahramanmaraş iline yapılacak 100 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 20,
- Samsun iline yapılacak 200 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 40,
- Şanlıurfa iline yapılacak 100 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 20,
- İstanbul iline yapılacak 400 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 80,
- Trabzon iline yapılacak 100 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 20,
- Van iline yapılacak 200 yataklı ruh sağlığı ve sinir hastalıkları hastanesinde 40 yatak olmak üzere; toplam 320 yatak kapasiteli 9 yeni Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi açılması planlanmıştır.

Konuya gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim.